

Activiteitenplan

initiatief Uitvoeringsagenda Faro

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Onderstaande gegevens worden ingevuld door de organisatie/persoon die uiteindelijk ook de formele subsidieaanvraag zal indienen en tevens de subsidie op diens rekening ontvangt.

Naam organisatie: Reinwardt Academie
Contactpersoon: ██████████
E-mailadres: ██████████
Telefoonnummer: ██████████

Naam initiatief: **Voetbalerfgoed: kans voor de sector en samenleving**
Totale kosten: 107.554
Gevraagde subsidiebijdrage: 77.116
Bedrag cofinanciering door derden: 14.250
Bedrag eigen bijdrage: 16.188
Inzet vrijwilligers in uren: ca. 420

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- Integrale benadering van cultureel erfgoed
- Archeologie
- Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- Cultuurlandschap
- Roerend erfgoed
- Mobiel erfgoed
- Immaterieel erfgoed
- Oral History
- Archieven
- Digital born erfgoed
- Andere vorm, te weten Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving (maximaal 400 woorden) van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

Wie aan erfgoed denkt, denkt niet meteen aan voetbal. Toch ontstaan rond voetbalclubs levende erfgoedgemeenschappen: archivarissen die clubhistorie vastleggen, fans die tradities en liederen doorgeven en musea met collecties. Voetbalcultuur leeft en weerspiegelt de samenleving, met haar mooie én schurende kanten. Duizenden mensen dragen actief bij en vormen gemeenschappen die stevig verbinden.

Tegelijk richten clubbesturen zich vooral op sportieve prestaties, terwijl binnen de erfgoedsector voetbal geen vanzelfsprekend domein is. Voetbal erfgoed bevindt zich in een tussenzone van sport en cultuur, grotendeels gedragen door vrijwilligers. Ons project wil dit veranderen en de maatschappelijke waarde van erfgoedwerk in het voetbal zichtbaar maken.

Uit vooronderzoek blijkt dat er veel passie is voor het borgen, ontsluiten en presenteren van voetbal erfgoed, én voor het leren hoe meer participatief te werken. Er is belangstelling om verder te kijken dan bekercups en tenues, en ook verhalen en items die confronteren of nieuwe perspectieven bieden op te nemen.

Een probleem is dat erfgoedwerk bij clubs, zelfs bij profclubs, nauwelijks professionele capaciteit heeft of gebruikmaakt van erfgoedsteun en -netwerken. Dit illustreert de kloof tussen de leefwereld van vrijwilligers en de systeemwereld van erfgoedadviseurs en beleidsmakers. Het initiatief wil deze kloof dichten en bijdragen aan professionalisering van het voetbal erfgoedwerk door samenwerkingen te stimuleren tussen liefhebbers, clubstructuren en de erfgoedsector.

Onze in 2024 afgewezen Faro-aanvraag (met Ajax en NAC Breda) leverde waardevolle lessen op: er was te weinig landelijke spreiding, het netwerk was klein en de betrokkenheid vanuit clubs kon sterker.

Voor Faro 2025 is dit fundament verbreed. In juni 2025 vond bij de Eredivisie in Zeist een grote netwerkbijeenkomst plaats met archivarissen, vrijwilligers en medewerkers van zestien betaald voetbalclubs, samen met onderzoekers van de Universiteit Utrecht. Hier ontstond ook de keuze voor de Eredivisie als partner en plek van samenkomst.

Het project richt zich op het seizoen 2026/2027, het 70-jarig jubileum van het betaald voetbal in Nederland. Zeven clubs realiseren samen met de Eredivisie CV een digitale tentoonstelling. Lokaal worden capaciteiten opgebouwd voor co-collectie en co-curatie, waardoor vrijwilligers en professionals samenwerken aan documentatie en presentatie van club erfgoed. Dit leidt niet alleen tot een landelijke tentoonstelling, maar ook tot duurzame versterking van kennisdeling en netwerkvorming.

Centraal in dit project staat het lokaal en regionaal verbinden van club-erfgoedwerkers met gemeentelijke en provinciale erfgoedadviseurs. Zo wordt zichtbaar hoe sport en erfgoed elkaar versterken, en hoe voetbalerfgoed bijdraagt aan gemeenschapsvorming, erkenning en nieuwe samenwerkingsmogelijkheden: Democratisering van erfgoedwerk in de praktijk.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

Dit project ziet het investeren in voetbalerfgoed als een belangrijke kans voor de erfgoedsector en de maatschappij. Het gedroomde eindresultaat (voorbij de duur van dit project) is dat erfgoedgemeenschappen in, bij en om voetbalclubs op alle niveaus zich goed en gemakkelijk ondersteund weten door erfgoedbeleid en advies vanuit gemeente, provincie en het rijk, want op deze manier kan de passie die men voor het spelletje heeft overslaan in passie voor het erfgoed ervan. Omgekeerd hopen we meer interesse te wekken en handelingsperspectieven te bieden aan erfgoedprofessionals, adviseurs en onderzoekers om in en met voetbalerfgoed te werken in bredere kaders.

Voetbal is immers al ruim een eeuw alom aanwezig in onze samenleving. De verhalen van clubs zijn getekend op het canvas van de 19^e, 20^e en 21^e eeuw en alle bijbehorende sociale, culturele en politieke ontwikkelingen zijn dan ook terug te vinden in de rijke historie van de clubs. Ook raakt voetbalerfgoed aan de cultuur van vandaag en de toekomst. Clubliederen, kunstwerken, taalgebruik en diverse vormen van in- en uitsluiting vormen zich in clubculturen. Voetbalcluberfgoed is bij uitstek levend erfgoed. Het levende aspect komt terug in onze focus op het erfgoedwerk zelf.

Als erfgoedwerk van voetbalclubs beter wordt erkend en gewaardeerd als zodanig door de erfgoedsector, door besturen van profclubs en door voetbalautoriteiten, kan het beter bijdragen aan sociale cohesie en positieve maatschappelijke verandering, en daarmee zijn maatschappelijke waarde vergroten.

Voetbal biedt een ruimte voor democratische praktijken; wanneer dit beter wordt begrepen en erkend door erfgoedactoren, via de gezamenlijke toepassing van co-creatieve en participatieve erfgoedmethoden in een populaire culturele context, op lokaal/regionaal niveau, kan de erfgoedsector beter haar functies voor en binnen de democratie vervullen.

Om bij te dragen aan deze langere termijn doelen, beoogt dit initiatief de volgende resultaten te bereiken na afloop van dit pilotproject:

- Er is een actief landelijk netwerk van voetbalclub erfgoedwerkers gesticht waar structureel sprake is van kennisdeling onderling, met een open deur naar de erfgoedsector. Dit netwerk kan rekenen op steun vanuit het betaald voetbal, maar heeft een onafhankelijk karakter. Ook gaat het netwerk actieve samenwerkingen aan met vergelijkbare netwerken in Europa, en fungeert zo als springplank voor nieuwe projecten en initiatieven. Dit resultaat wordt bereikt door in te zetten op permanente netwerkvorming, het organiseren van bijeenkomsten, investeren in gedeeld eigenaarschap en het ontwikkelen van een open kennisbasis in samenwerking met relevante stakeholders.
- Erfgoedadviseurs en -professionals bij de gemeentes en provincies die betrokken zijn in deze pilot (Limburg: Kerkrade en Sittard; Zuid Holland: Dordrecht; Noord Holland: Amsterdam; Gelderland: Doetinchem; Brabant: Breda; Drenthe: Emmen) hebben warm kennisgemaakt met de erfgoedgemeenschappen bij de participerende voetbalclub erfgoedstichtingen en -afdelingen, en zijn hierdoor beter in staat om blijvende relaties te ontwikkelen in en met voetbalcultuur, en breder: sporterfgoed. Dit resultaat wordt bereikt door de makelaarsrol van de Reinwardt Academie parallel aan de vorming van een gemeenschappelijke tentoonstelling gedurende het jaar, en door middel van een inspirerend animatiefilm die kan dienen als communicatiemiddel in de bredere erfgoed- en cultuursector over voetbalcluberfgoedwerk.
- Erfgoedwerkers bij zeven participerende voetbalclubs (variërend van betaalde coördinatoren, tot vrijwillige stichtingsbestuurders, archivarissen, museumbeheerders, conservatoren, rondleiders, etc.) hebben door middel van *peer learning* nieuwe kennis en vaardigheden

opgedaan, direct toepasbaar in het erfgoedwerk, met name omtrent erfgoed en dialoog aan de hand van methodieken en benaderen van co-collectioneren en co-waarderen, zowel met de eigen achterban, in de stad met nieuwe deelnemers als met elkaar als werkgroep. Dit resultaat wordt bereikt door in te zetten op een collaboratief erfgoedproject in het kader van de Eredivisie 70 viering, waarbij specialisten vanuit de eigen gemeentes, provincies en de Reinwardt Academie begeleiding en expertise zullen aanbieden.

- Supporters van de betrokken clubs, en voetbalsupporters in het algemeen, zullen meer oog op hebben voor gedeelde waarden zowel onderling als tussen henzelf en supporters van andere clubs. Dit resultaat zal worden bereikt door de realisatie van tentoonstelling, die in het kader van Eredivisie70 aangereikt zal worden aan heel voetbalminnend Nederland, en daardoor breed aandacht kan genieten. Zo worden ook de andere clubs en hun erfgoedwerkers geactiveerd.
- Professionals bij BVO's (zoals bij de maatschappelijke takken, bij supportersverenigingen, marketing en communicatie en bestuur en organisatie) zullen meer inzichten opdoen in zowel de intrinsieke als maatschappelijke waarde van het voetbalclub erfgoedwerk. Dit resultaat wordt bereikt op basis van een onderzoek met reflectie vanuit de Universiteit Utrecht waaruit beleidsaanbevelingen komen aan het betaald voetbal zowel op het niveau van clubs als op de landelijke voetbalorganisaties.
- Onderzoekers op het snijvlak van voetbal, maatschappij en erfgoed zullen meer oog hebben voor de wisselwerking tussen het dagelijks leven en erfgoedbeleving, met name in de context van een meer op sport en commercie ingerichte sector als het betaald voetbal.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:
- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
 - de doelstelling, resultaten of producten.
- Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.*

Het project is georganiseerd in vijf werkpakketten.

We nemen ze eerst narratief door:

WP1 Co-Curatie: De dragende activiteit in dit project is een co-creatieve erfgoedssamenwerking tussen zeven voetbalclub erfgoedstichtingen/afdelingen (Ajax Erfgoed, De Graafschap: het Museum, Dordrecht Erfgoed, FC Emmen, Fortunamuseum, NAC Museum en Roda 1962) in het kader van het 70-jarig bestaan van de Nederlandse profcompetitie (in het seizoen 26/27). Democratiserende benaderingen en methodes worden door specialisten van de Reinwardt Academie geïntroduceerd bij twee meerdaagse workshops (co-collectie en co-curatie) aan de deelnemende voetbalclub erfgoedwerkers (VEW's). Gedurende de eerste zes maanden worden zowel de lokale erfgoedgemeenschappen geactiveerd, direct samengewerkt met erfgoedprofessionals en adviseurs in stad en provincie betrokken om te zoeken naar elf verhalen per club die geworteld zijn in de waarde "saamhorigheid". Ontwerpend werken we samen aan de realisatie van een digitale tentoonstelling met inclusieve vertelvormen onder het motto "Mensen maken het voetbal" – vergeten verhalen voor saamhorigheid. Vanuit de samenwerking wordt een webontwikkelaar ingeschakeld om een digitale tentoonstelling te ontwerpen die aansluit bij de bredere campagne Eredivisie 70, maar ook de eigen inbreng en werkwijze van de samenwerking op een originele wijze toont.

WP2 Netwerkontwikkeling: Naast de zeven clubs die WP1 vormgeven, voorziet het project ook in essentiële netwerkvorming met sleutelpersonen en organisaties in het Betaald Voetbal in Nederland,

mede gefaciliteerd door de het overkoepelende verband Eredivisie CV. Het bestendigen van een netwerk dat gekoppeld is aan betaald voetbal is een belangrijke stap die mogelijk na dit project ook van nut kan zijn voor het omvangrijke amateurvoetbal-landschap. Voorafgaand aan dit project zijn belangrijke stappen gezet in het netwerkvorming. Zo is er al een WhatsApp groep waar wekelijks relevante issues worden besproken (over bijvoorbeeld de relatie die een erfgoedstichting wel/niet dient te hebben tot de cluborganisatie). Samenwerken vanuit vertrouwen en informele kennismaking is een optimale wijze om in het project zowel te verbreden als verdiepen. Het project zal faciliteren met twee bijeenkomsten, een gezamenlijke werkomgeving die meer kennisdeling faciliteert dan een WhatsApp groep (bijv. een cloud omgeving) en meer vooruitkijkende visie op hoe het netwerk autonoom verder te draaien vanuit vrijwilligerschap.

WP3 Erfgoedondersteuning: Het project draagt bij aan democratisering van het erfgoedwerk in Nederland door sectorale stakeholders te koppelen aan de activiteiten van WP1. Bijvoorbeeld in Breda heeft een eerdere kleinschalige pilot al bewezen hoeveel meerwaarde er kan ontstaan wanneer er (vanuit de Reinwardt) samenwerking wordt gefaciliteerd tussen het NAC Museum, NAC Maatschappelijk enerzijds en het Stadsmuseum, Stedelijk Archief, Breda Marketing en Erfgoed Brabant anderzijds. In dit project willen we dit bij elke deelnemende club bewerkstelligen. Op basis van gedeelde interesses in maatschappelijk betrokken erfgoedwerk verwachten we meer erfgoedadviseurs, -specialisten en -professionals buiten de voetbalwereld te interesseren. Door deze samenwerking aan te jagen en te onderzoeken middels interviews doen we inzichten op hoe we meer en beter aan de erfgoedsector kunnen uitleggen hoe, waarom en waaraan samen te werken met voetbal-erfgoedwerkers. In dit werkpakket maken we actieve koppelingen met de gemeentes en provincies die FC Emmen, De Graafschap, Ajax, Fortuna Sittard, Dordrecht, Roda JC en NAC met erfgoedadvies en -beleid bedienen. We zien een korte animatiefilm voor ons om deze inzichten te kunnen delen – ook naar andere geïnteresseerde gemeenten, provincies en andere erfgoedadviesorganen, evenals in te zetten in ons eigen onderwijs voor toekomstige erfgoedprofessionals.

WP4 Voetbalbeleidondersteuning: Dit werkpakket richt zich op het versterken van beleid rondom voetbal-erfgoed door middel van onderzoek, samenwerking en advies. Allereerst (4.1) worden interviews en observaties uitgevoerd bij lokale activiteiten van erfgoedvrijwilligers en directe stakeholders binnen voetbalclubs, waaronder afdelingen voor maatschappelijk verantwoord ondernemen, marketing, stadionbeheer en supporterszaken. Vervolgens (4.2) worden de verkregen inzichten gedeeld tijdens een onderzoekworkshop. Hier analyseren betrokkenen gezamenlijk de resultaten in een SWOT-analyse, om zo kansen, uitdagingen en concrete aanbevelingen voor voetbalorganisaties en bonden in kaart te brengen. Op basis van deze collectieve analyse wordt (4.3) een beleidsadviesrapport uitgewerkt, getest en opgeleverd. Dit rapport wordt gepresenteerd aan de KNVB en de Eredivisie CV, in aanwezigheid van clubvertegenwoordigers, voetbal-erfgoedwerkers en media. Het doel is om een breed gedragen visie en praktische aanbevelingen te bieden die bijdragen aan de verduurzaming van erfgoedinitiatieven binnen het voetbal. Daarbij staat het versterken van structurele samenwerking tussen voetbalclubs en de erfgoedsector centraal, zodat de maatschappelijke en culturele waarde van voetbal-erfgoed beter wordt erkend en benut. Dit werkpakket levert zo een brug tussen praktijkervaringen, strategisch beleid en duurzame samenwerking in het Nederlandse voetbalveld.

WP5 Projectmanagement behelst het professionele projectmanagement dat vanuit het lectoraat Cultureel Erfgoed van de Reinwardt Academie zal worden uitgezet, met heldere en transparante communicatie van begin tot eind, financiële en inhoudelijke documentatie en verslaglegging en doorlopende evaluatie op zowel de kwaliteit van het project als de samenwerking. Juist in het werken met erfgoedvrijwilligers is dit van belang vanuit het waarderen van wederkerigheid en gelijkwaardigheid.

De samenhang binnen en tussen de vijf werkpakketten is in dit tabel te zien:

Werkpakket	Impact (gewenst)	Resultaten (verwacht)	Output (geleverd)	Activiteiten (geproduceerd)
1 - Co-creatie	Democratische erfgoedpraktijken die bijdragen aan publieke waardering voor voetbalerfgoed	Voetbalerfgoedwerkers (VEW): vergroten hun capaciteit voor lokale co-creatie Erfgoedprofessionals krijgen toegang tot voetbalgemeenschappen	Ca. 300 verhalen verzameld vanuit zeven clubs (exacte verzamelvorm wordt in co-creatie afgestemd)	1.1 Nationale digitale tentoonstelling Eredivisie70 1.2 Reinwardt organiseert 2-daagse co-collectie workshop 1.3 Lokale activiteiten per club (kleine events, gesprekken, etc.) 1.4 Reinwardt organiseert 2-daagse co-curatie workshop voor nationale expo 1.5 Webdesign tentoonstelling
2 - Netwerkontwikkeling	Een ondersteunende omgeving waarin voetbalerfgoedwerk floreert	VEW's werken effectiever samen op nationaal niveau Betere kennisdeling en interactie tussen voetbal- en erfgoedprofessionals	Samenwerkend netwerk Mission statement en werkdocument voor netwerkontwikkeling Open maandelijks online hangout Groep/kanaal op sociale media	2.1 Aanjagen netwerkvorming, individueel en verbreding 2.2 Opstellen web-omgeving voor het netwerk 2.3 Doorlopende netwerkvorming online 2.4 Twee netwerkbijeenkomsten
3 - Erfgoedondersteuning	Culturele erfgoedstructuren (bijv. gemeenten, fondsen, musea, archieven) werken meer wederkerig samen met voetbal	VEW's krijgen betere toegang tot erfgoedstructuren en vaardigheden om kansen te benutten Erfgoedbeleid en -adviseurs krijgen meer inzicht in de behoeften van VEW's en contextuele bewustwording	Korte video 'hoe doe je voetbalerfgoedwerk' voor erfgoedprofessionals als ism Netwerk Levend erfgoed Mapping van behoeften van lokale/regionale erfgoedactoren	3.1 Etnografisch veldwerk 3.2 Interviews 20+ erfgoedprofessionals 3.3 Reinwardt maakt animatievideo
4 - Voetbalbeleid ondersteuning	Voetbalautoriteiten waarderen erfgoedwerk meer binnen	VEW's gebruiken nieuwe kennisbasis om hun positie binnen clubs te versterken	Beleidsadviesrapport voetbalgovernance en de waarde van erfgoedwerk	4.1 Start interviews en observatie lokale activiteiten

	clubgovernance en MVO	Clubprofessionals (MVO, marketing, community, fan engagement) benutten erfgoedwaarden beter		4.2 Onderzoekworkshop 4.3 Uitwerken, testen, en opleveren beleidsadviesrapport incl presentatie
--	-----------------------	---	--	---

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.
Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

De planning van alle werkpakketten is uiteengezet in een Gantt-chart, tevens voorzien van mijlpalen. Deze is tevens geïntegreerd in bijgevoegd begrotingsbestand (Excel)

De volgende overwegingen hebben een rol gespeeld in deze planning:

- Koppelen van bijeenkomsten om het mogelijk te maken voor de erfgoedvrijwilligers om deel te nemen (bijv. 1.2 en 2.4; 1.4 en 4.2)
- Vervlechten van lokale activiteiten (WP1 M1-M6) met netwerkvorming en onderzoek (WP2-WP4), maar ook tijd geven voor uitwerking, ontwerp en promotie van de materialen in M9-12.
- Ruimte bieden aan onderwijs vanuit zowel de Reinwardt als USBO in de vorm van stages, deelonderzoeken en deelname aan bijeenkomsten.

WP A	Activiteit	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1.1	Digitale tentoonstelling ontwikkeling (kader en inhoud)											
1	1.2	2-daagse co-collectie workshop											
1	1.3	Lokale activiteiten per club (kleine events, gesprekken, etc.)											
1	1.4	2-daagse co-curatie workshop voor nationale expo											
1	1.5	Webdesign en beschikbaarstellen tentoonstelling											
1	M1.2	<i>Mijlpaal: 11 verhalen per club</i>											
1	M1.2	<i>Mijlpaal: Lancering digitale tentoonstelling ism Eredivisie70</i>											
2	2.1	Aanjagen netwerkvorming											
2	2.2	Opstellen web-omgeving voor het netwerk											
2	2.3	Doorlopende online netwerkvorming, maandelijkse 'café's, informele nieuwsbrief											
2	2.4	Netwerkbijeenkomsten											
2	M2.1	<i>Netwerk webomgeving actief</i>											
3	3.1	Start veldwerk; bezoek lokale activiteiten											
3	3.2	Interviews erfgoedprofessionals, focus op lokaal/regionale adviseurs											
3	3.3	Ontwerp en productie animatievideo "voetbal erfgoedwerk in de praktijk"											
3	M3.1	<i>Mapping behoeftes lokale/regionale adviseurs</i>											
3	M3.2	<i>Animatievideo beschikbaar</i>											
4	4.1	Start interviews en observatie lokale activiteiten											
4	4.2	Onderzoekworkshop											
4	4.3	Uitwerken, testen, en opleveren beleidsadviesrapport incl presentatie											
4	M4.1	<i>Onderzoekworkshop levert nieuwe inzichten op, bouwstenen voor beleid</i>											
4	M4.2	<i>Beleidsadviesrapport is opgeleverd en positief ontvangen</i>											
5	5.1	Projectcoördinatie, fina-admin, bestandenbeheer, overleg											
5	5.2	Communicatie, kenniscirculatie en transparantie											
5	5.3	Kwartaal-monitoring en verslaglegging intern/extern											

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?

- Participatie in de volle breedte
- Open houding voor andere erfgoedopvattingen
- Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Het initiatief voldoet aan de Faro-kenwaarde 'Participatie in de volle breedte', vanwege het betrekken van meerdere partijen met verschillende visies op erfgoed; bijvoorbeeld wanneer de vrijwilligers die werken met of aan voetbalcluberfgoedstichtingen, maar ook verzamelaars en professionals (journalisten, museumbeheerders, stadion 'experience'-makers, etc, die in deze kringen actief zijn kennis maken in co-creatie met professionele erfgoedpartijen vanuit het culturele veld en op gemeentelijk en provinciaal niveau. Door hen met elkaar kennis te laten maken en te laten samenwerken kunnen deze partijen van elkaar leren en duurzame samenwerkingen onderhouden, waar er ruimte is voor meerdere en diverse opvattingen rondom het erfgoed van diverse clubs en plaatsen. Wederkerigheid in de samenwerking staat centraal, en hierom wordt ook co-creatie en co-ontwerp in de lokale activiteiten (WP1) ingebracht, en op effectiviteit onderzocht (WP3 en WP4).

Het initiatief voldoet aan de Faro-kernwaarde 'Erfgoed midden in de samenleving', vanwege de sterke maatschappelijke component die voetbalerfgoed bezit. Voetbalerfgoed is een uitzonderlijk sterke component als het gaat om identiteit, zelfbewustzijn en volkscultuur. Middels het gebruiken van voetbalerfgoed als lens kunnen er veel haakjes worden gelegd met andere onderwerpen, zoals economie, migratie, openbare orde, leefbaarheid en sociale cohesie. Dit is eerder al bewezen middels het platform Football Makes History (FMH), waarin voetbalgeschiedenis en –erfgoed nog steeds actief wordt ingezet ten behoeve van het onderwijs en jeugdwerk.

Het FMH platform koppelt sinds 2018 voetbalerfgoed en -historie effectief aan maatschappelijke ontwikkeling en educatie. De Reinwardt Academie is sinds 2020 medeontwikkelaar van dit platform en integreert dit perspectief in onderwijs en onderzoek. Dit sluit aan bij onze visie dat erfgoed geen vaststaand gegeven is, maar een dynamisch label dat in het heden betekenis krijgt en richting geeft aan de toekomst.

Drie bijzondere aspecten komen naar voren met het oog op deze twee kernwaarden:

- Het initiatief is ontwikkeld samen met de erfgoedstichtingen (sommige 'in wording) van de clubs. De relatie tussen deze stichtingen en de (commercie-gedreven club-organisaties) zijn erg verschillend van elkaar. Hier is een open ruimte voor ontwikkeling, en een concrete behoefte voor erfgoedadvies dat niet alleen 'midden in de samenleving' zit, maar ook daar erg intensief beleefd wordt. De processen van erfgoedzorg, bijvoorbeeld, rondom de dreigende status van voetbalclub Vitesse, zijn authentiek en maatschappelijk, en staan op behoorlijke afstand van de erfgoedsector an sich.
- Opvattingen over wat erfgoed is, wie daarover beslist en welke verantwoordelijkheden bij wie liggen daaromtrent zijn in de context van voetbalclubs en hun erfgoedwerk ook erg divers en variëren van een focus op de geschiedenis van de sportieve prestaties tot een veel bredere zorg voor de gemeenschap die zich om een club heen heeft gevormd. In het dagelijks leven vormt en ontvormt het erfgoed zich bij en om voetbalclubs. De spanning omtrent de commerciële en maatschappelijke waarde (bijv. een stadion-toer aantrekkelijk maken voor toerisme, of verbinden aan supporters en hun verhalen) ligt niet duidelijk in de handen van een centrale organisatie en is daarom een vruchtbare voedingsbodem voor meer participatieve benaderingen.

- De beweging waarbij de cultuursector, en met name musea en erfgoedinstellingen, meer gaan denken vanuit de samenleving en minder vanuit vakspecialisme, autoriteit en eerder 'top-down' ingezette normen, gaat ook over een verandering van het denken in een 'maatschappelijke elite' – mensen die op verschillende manieren geprivilegieerd zijn. Omdat de sector zoekt naar manieren om gelijkwaardigheid en inclusiviteit te bevorderen, is het verbinden met voetbalcluberfgoed een kans voor zowel de sector als de samenleving.

8. Aan welke thema's en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief substantieel bij? Er zijn in principe meerdere thema's mogelijk. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

- Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- Democratische vernieuwing
- Dynamische leefomgeving
- Waarderen van erfgoed
- Meerstemmigheid
- Oral History
- Digitaal erfgoed
- Archieven
- Archeologie
- Caribisch Nederland
- Internationaal
- Erfgoedbewustzijn en educatie
- Ondersteuning erfgoedparticipatie
- Opleidingen
- Werkwijzen en wegwijzen
- Financiering erfgoedinitiatieven

Geef (indien meerdere thema's aangekruist) aan wat naar uw mening het hoofdthema van uw initiatief is. Bij de beoordeling wordt vooral naar dit thema gekeken.

Democratische vernieuwing is het hoofdthema.

9. Omschrijf voor het hoofdthema (en - indien relevant - maximaal 2 andere thema's) hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Democratische vernieuwing zal het hoofdthema van dit initiatief zijn door middel van het inrichten van lokale co-collectie en co-curatie activiteiten om kansen voor wederkerigheid in beeld te krijgen, en het ontwikkelen van een landelijk platform voor kennisdeling op het vlak van voetbal en erfgoed om beleidsaanbevelingen aan voetbalbestuurders en (erfgoed)beleidsmakers te kunnen opstellen, verzamelen en delen.

Betaald voetbal is een complexe sector. Wat betreft organisatie staat de zakelijke bedrijfsvoering centraal. De middelen die geworven worden uit sponsorinkomsten, toernooimiddelen en uitzendrechten worden voornamelijk ingezet om de sportieve prestaties in de betaalde competities mogelijk te maken. Het bedrijf dat een club runt is tevens een belangrijke stakeholder in de lokale politiek. Het kan namelijk met goede prestatie een hele stad bij elkaar brengen, maar ook een uitdaging vormen voor het lokale bestuur in het geval van bijvoorbeeld schulden, gewelddadigheden of anderszins.

Met de relatief recente opkomst van het maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) zijn clubs ook zichtbaarder in de maatschappij met diverse activiteiten voor diverse doelgroepen, zoals clinics voor kansarme jongeren, workshops voor ouderen met dementie, fondswerving voor ziekenhuizen en

gezonde leefstijl onderwijs in samenwerking met scholen.

Maar voetbalclubs zijn (veel) meer dan hun organisatie en professionele activiteiten. Het zijn gemeenschappen waar supporters zelf vorm aan geven. Er zijn enorm veel supporters-verenigingen, allen voorzien van podcasts, magazines, online interacties, etc. De vele publicaties en ontmoetingen vormen een eigen en zeer duurzaam sociaal weefsel om de club(organisatie) heen.

In zijn totaliteit vormt een voetbalclub een erfgoedgemeenschap die (a) zichzelf niet zo ziet en (b) niet als zodanig door de erfgoedsector bediend wordt. De meeste archieven van voetbalclubs zijn niet gedigitaliseerd en/of openbaar toegankelijk. Als de clubs al een museum hebben is deze niet erg bekend bij de culturele partners in de stad, of met name door vrijwilligers beheerd, of meer gericht op toeristen en weinig verbonden met het supporterschap.

Hier ligt een kans voor democratisering van het erfgoedwerk. Hoe kunnen erfgoedbeleidsmakers op lokaal en regionaal niveau hun kennis en instrumenten beter aanreiken aan de voetbalgemeenschappen? Hoe kunnen vervolgens voetbalclubs beter hun erfgoedwerk zo versterken dat het gelijk komt te staan met het maatschappelijke gewicht en belang dat het in de samenleving heeft?

We zetten op dit hoofdthema van democratische vernieuwing door ook de spiegelen aan de bevindingen van het Netwerk Levend Erfgoed dat onderzoek hoe beter zorg te dragen voor gemeenschappen.

In dit initiatief brengen we in zeven plaatsen op lokaal niveau erfgoedparticipanten van clubs in contact brengen met de formele/institutionele erfgoedsector. In de pilot (WP1) nog voor het organiseren van co-collectie bijeenkomsten. We starten nu met zeven clubs, maar hebben al een netwerk gevormd met 16 clubs, en elke week komt er wel nog een club bij. Tijdens het project zetten we daarom ook in op netwerkvorming (WP2), zodat dit initiatief op de langere termijn een impuls zal zijn voor het bredere onderkennen van de mogelijkheden van erfgoedwerk, het ontwikkelen van capaciteiten en verbreden van de activiteiten (bijv. meer gezamenlijke vieringen en/of herdenkingen, speciale presentaties en digitaliseringstrajecten, diverse vormen van erfgoedparticipatie en het professionaliseren van erfgoedbeheer en -presentatie). Hierdoor wordt het draagvlak voor voetbalerfgoed en de connectie met een breder publiek versterkt. Met onze [toolkit](#) hebben we al vele manieren ontwikkeld om dit doel te bereiken;

De pilot biedt een kader om inzichten te verzamelen over de kansen en mogelijkheden om te bouwen aan een systeemverandering in de erfgoedsector (WP3) en in partnerschap met de voetballerij (WP4). De focus nu ligt op betaald voetbal omdat daar de schuring tussen maatschappelijke en commerciële waarden groot is, maar ook de lessen die hier geleerd worden over wat een voetbalclub een erfgoedgemeenschap maakt ook via lokale verbanden gedeeld kan worden met het (omvangrijke) amateurvoetbal.

De democratische vernieuwing zit hem dus in nieuwe ontmoetingen organiseren tussen mensen en organisaties in de samenleving die elkaar doorgaans niet zien. Middels co-creatie ontstaat niet alleen een gedragen product (tentoonstelling) maar ook kennis, inzichten en vertrouwen in de beweegredenen van de ander. Een samenwerking kan en mag ook mislukken, en aan de hand van onderzoek ontstaat dan ook kennis waar (in dit geval) de mogelijk grenzen liggen van voetbalerfgoed voor de erfgoedsector.

Tot slot is dit initiatief ook een impuls voor het denken over 'de erfgoedprofessional', waar (onder andere) de Reinwardt studenten voor opleidt. Voetbalerfgoed, en in bredere zin sport, is een grote sector, waar grote (erfgoed)gemeenschappen zich hebben gevormd en waar nog veel professionalisering in ontwikkeld kan worden zodat deze gemeenschappen zelf kunnen zorgdragen, gebruikmakend van de diverse diensten, netwerken en aanreikingen die door de erfgoedsector al zijn gemaakt. Om dit proces te ondersteunen faciliteren we intensieve netwerkvorming tussen voetbalerfgoedwerkers (veelal vrijwilligers) van clubs en/of supporters en hun verenigingen. Dit is belangrijk om een platform te maken waar kennisdeling autonoom plaats kan vinden tussen de erfgoedstakeholders in/om het betaald voetbal, en ook om dit netwerk zichtbaarder te maken binnen de voetbalcontext. Ook dit is een handeling die bij kan dragen aan democratische vernieuwing.

10. Omschrijf beknopt (maximaal 400 woorden) op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg. *Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaa sprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.*

- Nieuwe coalities en open netwerkvorming: In de zeven plaatsen zal het project actief verbindingen leggen tussen de erfgoedzorg adviseur(s) van de gemeente en provincie, de lokale en regionale erfgoedinstanties enerzijds en de voetbalclub-erfgoedwerkers (stichting, museum of afdeling) in of bij de club. Omdat de pilot (WP1) gericht is op het realiseren van een digitale, gemeenschappelijke, tentoonstelling en omdat deze ingekaderd is in een omvangrijke landelijke campagne van de Eredivisie, verwachten we ook een hoog multiplier effect en aansluiting (via de media) bij dit initiatief. Hierom is het cruciaal dat de reeds ingezette actie van netwerkvorming (WP2) open en transparant gebeurt. De contacten met de bestaande Duitse Netwerk van Voetclubmusea en -Archiverissen is een voorbeeld van hoe deze schaalvergroting aan te gaan.
- Verdieping op een thema: Voetbal als erfgoed gaat over meer dan de verzamelingen van spullen in of bij een voetbal club. Deze sport dient als thema gezien te worden als een culturele handeling die sinds eind 19^e eeuw alom aanwezig is in de Nederlandse samenleving, en die daarmee een bijzonder lens kan bieden op allerlei sociale, culturele, politieke, economische historie, zowel op heel lokaal als op mondiaal niveau. Lokaal heeft dit verleden tevens diverse identiteiten, waaronder sociaal-economische (bijv. arbeiders-clubs) of religieuze of regionale identiteiten gevormd. Welk verleden kent een club in relatie tot oorlogen, migratie en emancipatie? Hoe roept het dit verleden op? In welke mate wordt het verleden ingezet in diverse waarde-gedreven activiteiten van een club? Bijvoorbeeld bij het bestrijden van homofobie of racisme. Met het verdiepen op zulke vragen verbreden ook de handelingsperspectieven voor voetbalclub-erfgoedwerkers en alle stakeholders om en bij een club.
- Werkwijzen en methodieken: Hoe kunnen mensen op een gelijkwaardige wijze vorm kunnen geven aan erfgoed? Vanuit de Reinwardt Academie ontwikkelen en onderzoeken we maatschappelijke betrokken erfgoedbenaderingen. De methode Emotienetwerken bijvoorbeeld, maar ook vanuit de samenwerking met het Lerend Netwerk Co-Waarderen of het Netwerk Levend Erfgoed waarbij meer gekeken wordt naar de rollen die diverse mensen binnen (erfgoed)gemeenschappen (kunnen) bekleden, nemen we mee in dit initiatief, om samen met de vrijwilligers en stakeholders bij de voetbalclubs in te zetten als strategieën voor co-collectie en co-curatie van een gemeenschappelijke digitale tentoonstelling. De activerende en democratiserende werking van dergelijke benaderingen nemen we mee in het onderzoek naar de werking (of gebrek er aan) in WP3, zodat we ook de andere genoemde gremia kunnen voorzien van inzichten over de werking van de methodieken.

Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken.

Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.

Met het centraal stellen van het thema 'saamhorigheid' wil dit initiatief bij dragen aan het bestrijden van polarisatie en het bevorderen van inclusie. Omdat de benadering die is gekozen het aan de samenwerking overlaat welke verhalen, objecten en/of perspectieven er lokaal worden gekozen en landelijk samen gecureerd, weten we nog niet precies op welk aspect de nadruk kan komen te liggen.

Dit project draagt bij aan het beleidskader van de KNVB "Ons Voetbal is Van Iedereen" dat tevens gericht op de positieve kracht die vanuit voetbal, en voetbalsupporterschap uitgaat die tevens nodig is om te werken aan een culturomslag en het bestrijden van racisme en geweld en haat dat nog te vaak een voedingsbodemp vindt in het voetbalsupporterschap.

Omdat erfgoed en samenwerking voorop staat verwachten we dat het thema 'saamhorigheid' vanuit trots en betrokkenheid benaderd zal worden. Omdat co-creatie methodes ingezet gaan worden verwachten we een veilige (en dappere) ruimte te kunnen scheppen om echter ook negatieve gevoelens en ervaringen een plek te kunnen geven.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

Het project wordt geleid door het Lectoraat Cultureel Erfgoed van de Reinwardt Academie. Senior onderzoeker [REDACTED] treedt op als projectleider en is verantwoordelijk voor de dagelijkse coördinatie, voortgangsbewaking en externe vertegenwoordiging. Lector [REDACTED] verzorgt de inhoudelijke begeleiding en kwaliteitsborging, met name wat betreft de methodologische onderbouwing en de inbedding in actuele erfgoedonderzoekskaders.

Voor de uitvoering wordt een junior onderzoeker geworven uit de groep recent afgestudeerde bachelorstudenten van de Reinwardt Academie. Op deze manier wordt recent opgedane kennis vertaald naar praktijkervaring, en krijgt een talentvolle alumna de kans om zich verder te ontwikkelen binnen het onderzoeksveld.

De logistieke, financiële en administratieve ondersteuning wordt verzorgd door [REDACTED], terwijl de afdeling communicatie van de Reinwardt Academie bijdraagt aan zichtbaarheid en kennisdeling. Daarnaast worden docenten actief betrokken, zodat de onderzoeksresultaten een directe verbinding krijgen met het onderwijs en er draagvlak ontstaat binnen de gehele academie.

Een bijzonder kenmerk van dit project is de nauwe samenwerking met zeven partners die direct betrokken zijn bij de uitvoering van de lokale activiteiten. Dit zijn:

- Stichting NAC Museum (NAC Breda): [REDACTED]
- FC Emmen: [REDACTED]
- Stichting De Graafschap Museum (De Graafschap): [REDACTED]
- Stichting Dordrecht Erfgoed (FC Dordrecht): [REDACTED]
- Stichting Fortunamuseum (Fortuna Sittard): [REDACTED]
- Ajax Erfgoed (Supportersvereniging Ajax): [REDACTED]
- Stichting Roda 1962 (Roda JC): [REDACTED]

Deze (erfgoed)coördinatoren spelen een sleutelrol in de vertaling van het onderzoeksprogramma naar de lokale context. Zij denken mee in de voorbereiding van de workshops (werkpakketten 1 en 4), coördineren de lokale activiteiten en mobiliseren de erfgoedvrijwilligers en andere stakeholders (MVO, BVO, Media) binnen hun clubecosysteem. Daarnaast dragen zij bij aan de intensivering van samenwerking met lokale en regionale erfgoedadviseurs. Ook zorgen zij voor directe betrokkenheid met het amateurvoetbal in de stad.

Relaties bij de Eredivisie CV en KNVB Expertise worden uitgenodigd om actief deel te nemen aan de netwerkvorming. Zij dragen bij door clubs te verbinden, zichtbaarheid te genereren voor de projectactiviteiten en door netwerkbijeenkomsten te hosten en te ondersteunen.

Via het uitgebreide netwerk van de Reinwardt Academie, het internationale programma Football Makes History, het Faro-prikbord en het Netwerk Levend Erfgoed worden relevante contacten gelegd met lokale erfgoedadviseurs en erfgoedinstellingen in de betrokken gemeenten en provincies. Hierbij gaat het met name om stadsmusea, stadsarchieven, bibliotheken en stadsmarketingorganisaties. Hun

rol is om kennis te maken met de lokale verzamelactiviteiten, advies te geven over de toegepaste methodes en indien gewenst bewoners te mobiliseren om deel te nemen.

Het project betreft diverse academische en maatschappelijke experts om de kwaliteit en relevantie te waarborgen:

Universiteit Utrecht (sportmanagement en governance): experts adviseren de coördinatoren van de clubs bij het herkennen van kansen en valkuilen in co-creatieprocessen, met speciale aandacht voor governance en publieke waardecreatie.

Erasmus Universiteit Rotterdam en Sportgeschiedenis.nl: deskundigen leveren input voor de ontwikkeling van een historisch-maatschappelijk kader rond het thema "saamhorigheid", en ondersteunen bij de vertaling van sporthistorie naar erfgoedpraktijken.

Ervaringsdeskundigen van het Duitse Netwerk van Voetbalclubmusea en -Archivarissen worden betrokken bij start van het project als adviseurs, en bieden steun aan de ontwikkeling van een nieuw netwerk in Nederland. Waar mogelijk wordt er ook een Europees netwerk van clubmusea en -archivarissen gevormd.

De organisatievorm van dit project is nadrukkelijk gebaseerd op samenwerking, uitwisseling en co-creatie. De rolverdeling combineert een sterke onderzoeksbasis vanuit de Reinwardt Academie met lokale kennis en inzet vanuit de voetbalclubs en hun erfgoedgemeenschappen. De samenwerking met landelijke en lokale erfgoedinstellingen, sportorganisaties en academische experts garandeert dat het project stevig verankerd is in zowel praktijk als theorie.

Bijgevoegd begroting biedt een gedetailleerde onderbouwing van de kosten die gemaakt zullen worden in relatie tot de hierboven genoemde effort.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

De zeven voetbalpartners in dit initiatief zijn: NAC Museum, FC Emmen, De Graafschap: het Museum, Dordrecht Erfgoed, Fortunamuseum, Ajax Erfgoed, Roda 1962. Ajax Erfgoed is de enige partner waar een betaalde coordinator voor erfgoed aanwezig is. De andere worden allemaal door vrijwilligers gecoördineerd. Bij alle partners zijn vrijwilligers betrokken bij het besturen van de stichtingen, musea en/of afdelingen en bij de diverse verzamel-, presentatie- en/of educatie activiteiten.

In dit initiatief zullen deze vrijwilligers deelnemers aan de twee meerdaagse bijeenkomsten, actief zijn in de co-collectie en co-curatie die tussendoor zal plaatsvinden en koppelingen maken met andere erfgoedactiviteiten.

Vanuit elk van de zeven betrokken clubs zal een coördinator benoemd worden die zal aangeven hoe de verdere betrokken vrijwilligers mee kunnen doen aan de activiteiten. We willen er voor zorgen dat het initiatief een motiverende werking heeft voor het erfgoedvrijwilligerschap bij deze clubs. Omdat bij elke club de situatie anders is, zullen we dit vorm geven met elke club apart. Om de tijdsinvestering van de vrijwilligers te respecteren zullen we de onkosten vergoeden vanuit het budget 'materiele kosten' en de activiteiten plannen zodat we hoge mate van haalbaarheid realiseren.

Door (in WP2) te investeren in een online werkomgeving (en dus asynchrone communicatie) hopen we zo veel mogelijk bij te kunnen dragen aan kennisdeling tussen de betrokken vrijwilligers gedurende het co-creatie proces.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen.

Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld.

Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc. De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

Kennisontwikkeling

In dit initiatief werken zeven erfgoedgemeenschappen van betaald voetbalclubs op landelijk niveau samen, aangejaagd door een aankomend jubileum van de Eredivisie en voorzien van vernieuwende methodes door de Reinwardt Academie en diverse experts, aan een digitale tentoonstelling. Hiervoor gaan zij op lokaal en regionaal niveau met erfgoedinstellingen en adviseurs van gemeente en provincie, en waar mogelijk ook supporters en bewoners om bijzondere verhalen rondom het thema 'saamhorigheid' te verzamelen. In deze kort lopend pilot (WP1) waar co-creatie centraal staat zal heel veel kennis en vaardigheden ontwikkeld worden bij alle betrokkenen.

Dit initiatief voorziet een landelijke netwerkvorming die breder is dan de zeven betrokken voetbalclubs. Er is al in juni 2025 een netwerk geïnitieerd waar 16 profclubs aan deelnemen. Sindsdien zijn er nog 2 bijgekomen. En met dank aan het Faro prikbord liggen er lijnen naar nog 3 andere. Er liggen ook contact met ca. 20 amateurclubs. We voorzien een multiplier effect ontstaan zodra de pilot gaat lopen, en de clubs zelf de netwerkbijeenkomsten verder in gaan kleuren met hun opgedane kennis, ervaring en contacten. (WP2)

De onderzoekers van de Reinwardt Academie zullen dan ook tijdens deze pilot niet alleen methodieken introduceren en als gelijke partner mee denken in het conceptvorming voor de tentoonstelling, maar ook waarnemingen doen (middels veldwerk methodes) en interviews afnemen met de coordinatoren en direct betrokken erfgoedprofessionals om inzichten te verkrijgen op de vraag hoe erfgoedprofessionals (nu en in de toekomst) in kunnen spelen op de behoeftes van voetbal (erfgoed)gemeenschappen om de maatschappelijke waarde ervan te vergroten. (WP3)

Ook zullen de onderzoekers inzichten verzamelen en deze samen met de coordinatoren en direct betrokken erfgoedprofessionals analyseren in een onderzoekswerkshop om gedragen aanbevelingen te kunnen doen aan de bredere erfgoedsector en de voetbal wereld hoe op meer en beter in te spelen op de kansen van voetbalerfgoed om bij te dragen aan historisch bewustzijn en saamhorigheid in de Nederlandse samenleving door middel van erfgoedwerk. (WP4)

Kennisdeling

Vanuit de ontwikkelde kennis voorziet het project de realisatie van een aantal kennisproducten:

- Lokale verzamelingen tbv digitale tentoonstelling (WP1): Gericht op de supporters gemeenschappen van elke club, verspreid via bestaand communicatiekanalen van de club en de betrokken erfgoedstichting en/of afdeling (M6-7), beoogd geschat bereik ca. 5.000 personen. (indirect bereik moeilijk vooraf in te schatten)
- Landelijke tentoonstelling (WP1): Gericht op voetbalminnend Nederland, en aansluitend op de brede communicatieplannen van de Eredivisie70, verspreid via bestaand communicatiekanalen van deze organisatie en gelieerde (voetbal)media partners (M9-10), beoogd geschat bereik ca. 50.000 personen. (indirect bereik moeilijk vooraf in te schatten)
- Animatie voor erfgoedprofessionals (advies over voetbalerfgoedwerk (WP3), verspreid via communicatiekanalen van de Reinwardt Academie in samenwerking met Faro Prikbord, Netwerk Levend Erfgoed, Netwerk Digitaal Erfgoed, KIEN, NWA Route Levend Verleden

(NWO), OPEN en de direct betrokken gemeente (cultuur en sport afdelingen) en provincies (erfgoedhuizen), (M9-12), beoogd geschat direct bereik ca 1500.

- Beleidsadviesrapport: waarde van erfgoed (beleidsadvies voor voetbalclubs (WP4), verspreid via communicatiekanalen van Eredivisie CV, KNVB Expertise, de betrokken voetbalpartners, de Reinwardt Academie en Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, NWA Route Sport en Beweging, en Route Levend Verleden, Universiteit Utrecht (USBO) en Erasmus Universiteit Rotterdam, ook Engelstalig artikel op Football Makes History, en podcast gesprek met Football Heritage, extra aandacht door middel van presentatie van het rapport bij bestaande evenementen van voornoemde voetbalpartners, beoogd geschat bereik 300 beleidmakers, specialisten, professionals en/of onderzoekers. (M10-12)

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage).

Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is geweest.

De begroting is als bijlage toegevoegd.

Cofinanciering is onderzocht:

- Intern bij de RWA door aan te sluiten bij nieuw lectoraat programma – senior onderzoeker [REDACTED] is in vaste dienst, en kan een deel van de tijd dat reeds gedekt is benutten voor het project. Lector [REDACTED] en specialist [REDACTED] zijn ook betrokken vanuit bestaande formatie. De subsidie vanuit FARO is derhalve met name gericht op de werving van een junior onderzoeker die gericht aan de slag gaat met dit project.
- Bij de zeven betrokken voetbalclubs is gevraagd dat de voetbalorganisaties een eigen bijdrage leveren in de vorm van directe steun aan het project, door werk- en vergaderkosten kwijt te schelden en paraat te staan voor communicatie activiteiten. Wel is het belangrijk aan te geven dat op Ajax en FC Emmen na alle partners bij de voetbalclubs bestaan uit erfgoedstichtingen die los staan van de voetbalcluborganisaties en hun BVO's (Betaald Voetbal Organisaties). Het zijn stichtingen die draaien op vrijwilligers en omwille van hun expertise soms door de BV's gevraagd worden om inbreng.
- Dit project zal dienen als stimulans voor meer direct (en financiële) betrokkenheid van de BVO's in het erfgoedwerk.
- De Eredivisie CV is een organisatie die maatschappelijke werkzaamheden van BVO's ondersteunen met netwerkvorming en professionalisering. In het najaar van 2025 zijn verkennende gesprekken gevoerd die geleid hebben tot een netwerkbijeenkomst in juni, gehost door Eredivisie CV. Het idee om het 70-jaar jubileum centraal te zetten in ons project sluit aan bij de wens van de Eredivisie CV om de meerwaarde van het erfgoedwerk te verkennen. De verwachte cofinanciering kan dan bestaan uit de kosten voor hosting van de beoogde netwerkbijeenkomsten en bijdragen aan de communicatie en campagne. Op het moment van indienen is de exacte invulling hiervan nog niet door Eredivisie CV in beeld, omdat de campagne voor het jubileumjaar nog in voorbereiding is.

Ingevuld door: [REDACTED]

Datum: 05-09-2025